

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 11ης Οκτωβρίου 2016

**σχετικά με τη μεταχείριση ακίνητης ιδιοκτησίας ή μετοχικού κεφαλαίου που αποκτά πιστωτικό
ίδρυμα κατόπιν διαδικασίας διακανονισμού οφειλών****(CON/2016/48)****Εισαγωγή και νομική βάση**

Στις 9 Αυγούστου 2016 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Υπουργείου Οικονομικών της Κύπρου για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με σχέδιο νόμου που τροποποιεί τους περί εργασιών πιστωτικών ιδρυμάτων νόμους του 1997 έως 2016¹ (εφεξής το «σχέδιο νόμου»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 4 και στο άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην τρίτη και έκτη περίπτωση του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου², δεδομένου ότι το σχέδιο νόμου περιέχει διατάξεις που αφορούν εθνική κεντρική τράπεζα, το καθήκον του ΕΣΚΤ να συμβάλλει στην εκ μέρους των αρμοδίων αρχών ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος κατά το άρθρο 127 παράγραφος 5 της Συνθήκης, καθώς και τα καθήκοντα που ανατίθενται στην ΕΚΤ κατά το άρθρο 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Σκοπός του σχεδίου νόμου

- 1.1. Βασικός σκοπός του σχεδίου νόμου είναι η εναρμόνιση του κυπριακού δικαίου με την οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³, την οδηγία 2014/59/ΕΕ του

---

¹ Περί εργασιών τραπεζικών ιδρυμάτων νόμοι του 1997 έως 2016 (N. 66(I)/1997), (N. 74(I)/1999), (N.94(I)/2000), (N.119(I)/2003), (N.4(I)/2004), (N.151(I)/2004), (N.231(I)/2004), (N.235(I)/2004), (N.20(I)/2005), (N.80(I)/2005), (N.100(I)/2009), (N.123(I)/2009), (N.27(I)/2011), (N.104(I)/2011), (N.107(I)/2012), (N.14(I)/2013), (N.87(I)/2013), (N.102(I)/2013), (N.141(I)/2013), (N.5(I)/2015), (N.26(I)/2015), (N.35(I)/2015), (N.71(I)/2015), (N.93(I)/2015), (N.109(I)/2015), (N.152(I)/2015), (N.168(I)/2015), (N. 21(I)/2016).

² Απόφαση 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων (ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42).

³ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.06.2013, σ.338).

- Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, και την οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵, καθώς και η διασφάλιση της συμμόρφωσής του με τις κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2012/06 της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών⁶.
- 1.2 Το σχέδιο νόμου εισάγει επίσης ορισμένες διατάξεις οι οποίες αφορούν αποκλειστικά το κυπριακό δίκαιο. Συγκεκριμένα, το σχέδιο νόμου καθιστά ευρύτερο το πεδίο περιπτώσεων στις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να ασκήσουν δραστηριότητα όταν έχουν αποκτήσει ακίνητη ιδιοκτησία ή μετοχικό κεφάλαιο άλλης εταιρείας κατόπιν διαδικασίας διακανονισμού οφειλών. Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου, πιστωτικό ίδρυμα που αποκτά ακίνητη ιδιοκτησία κατόπιν τέτοιου είδους διαδικασίας επιτρέπεται α) να επιλαμβάνεται εργασιών συντήρησης του ακινήτου, β) να ενοικιάζει το ακίνητο σε τρίτους υπό την προϋπόθεση ότι η ενοικίαση δεν μειώνει τη δυνατότητα πώλησής του ή γ) στις περιπτώσεις που έχει λάβει όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες για πώληση του ακινήτου αλλά αυτές απέβησαν άκαρπες, να προβαίνει στην ολοκλήρωση ημιτελών έργων ή ανάπτυξη του ακινήτου προκειμένου αυτό να καταστεί εμπορεύσιμο βάσει σχετικής μελέτης βιωσιμότητας⁷. Το σχέδιο νόμου ορίζει επίσης ότι, εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει αποκτήσει μετοχικό κεφάλαιο εταιρείας κατόπιν διαδικασίας διακανονισμού οφειλών, επιτρέπεται να διορίσει παραλήπτη ή διευθυντή προκειμένου να προβεί στην εκκαθάριση της εταιρείας ή διευθυντή προκειμένου να διαχειρίζεται την εταιρεία με σκοπό τη διατήρηση της αξίας της μέχρι την εκποίησή της⁸. Πιστωτικά ιδρύματα που κατά το διακανονισμό οφειλών αποκτούν μετοχικό κεφάλαιο άλλης εταιρείας πρέπει να διαθέτουν το εν λόγω μετοχικό κεφάλαιο εντός τριών ετών από την ημερομηνία απόκτησής του. Ωστόσο, κατόπιν αίτησης του πιστωτικού ιδρύματος, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) μπορεί να συμφωνήσει στην παράταση της τριετούς προθεσμίας λόγω εξαιρετικών περιστάσεων⁹.
- 1.3 Επίσης, το σχέδιο νόμου επιβάλλει περιορισμούς στη χορήγηση πιστωτικών διευκολύνσεων στα μέλη των διοικητικών οργάνων πιστωτικών ιδρυμάτων και σε πρόσωπα που κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 10% του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος. Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου, οι εν λόγω περιορισμοί εφαρμόζονται τηρουμένων των διατάξεων του τέταρτου μέρους του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰.

4 Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.06.2014, p.190).

5 Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 60 της 28.02.2014, σ. 34).

6 Κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2012/06 της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, της 22ας Νοεμβρίου 2012, σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις, οι οποίες είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (www.eba.europa.eu).

7 Άρθρο 6 εδάφιο (1Α) του σχεδίου νόμου.

8 Άρθρο 6 εδάφιο (1Β) του σχεδίου νόμου.

9 Άρθρο 6 εδάφιο (1Γ) του σχεδίου νόμου.

10 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.06.2013, σ.1).

- 1.4 Το σχέδιο νόμου προβλέπει επίσης ότι, για τη διαπίστωση του κατά πόσο υπάρχει συμμόρφωση με τους περιορισμούς στη χορήγηση πιστωτικών διευκολύνσεων στα μέλη των διοικητικών οργάνων και σε πρόσωπα που κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 10% του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος, η ΚΤΚ δύναται να εξαιρεί οποιοδήποτε χρηματοδοτικό άνοιγμα, αφού λάβει υπόψη της τον εξαιρετικά χαμηλό κίνδυνο που συνεπάγονται τα εν λόγω χρηματοδοτικά ανοίγματα. Με το σχέδιο νόμου διαγράφεται η υφιστάμενη διάταξη των περί εργασιών πιστωτικών ιδρυμάτων νόμων του 1997 έως 2016, η οποία ορίζει ότι οι εν λόγω εξαιρέσεις δεν πρέπει να συγκρούονται με την ισχύουσα στην Κύπρο νομοθεσία της Ένωσης.
- 1.5 Το σχέδιο νόμου απαγορεύει σε νομικά πρόσωπα να ενεργούν ως μέλη διοικητικού οργάνου πιστωτικού ιδρύματος που συστάθηκε στην Κύπρο, ορίζει δε περαιτέρω ότι απαγορεύεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο να ενεργεί ως μέλος διοικητικού οργάνου ή ως ανώτατο διοικητικό στέλεχος ή να κατέχει καίρια θέση ή να συμμετέχει σε συνεδριάσεις διοικητικού οργάνου πιστωτικού ιδρύματος που συστάθηκε στην Κύπρο, εάν δεν έχει λάβει την εκ των προτέρων έγκριση της ΚΤΚ. Το σχέδιο νόμου εξαιρεί από την εν λόγω διαδικασία έγκρισης εμπειρογνώμονες και διευθυντικά στελέχη πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν κληθεί να δώσουν τη συμβουλή τους για συγκεκριμένα θέματα που εξετάζει το διοικητικό όργανο. Εάν, κατά την άποψη της ΚΤΚ, μέλος διοικητικού οργάνου, πρώτος εκτελεστικός διευθυντής, ανώτατο διοικητικό στέλεχος ή κάτοχος καίριας θέσης πιστωτικού ιδρύματος που συστάθηκε στην Κύπρο δεν είναι ικανό και κατάλληλο πρόσωπο για να συνεχίσει να ενεργεί στην αντίστοιχη θέση, η ΚΤΚ δύναται να διατάξει όπως το πρόσωπο αυτό παύσει να κατέχει αυτή τη θέση. Το σχέδιο νόμου ορίζει ότι η διαδικασία αξιολόγησης και τα κριτήρια ικανότητας και καταλληλότητας των ανωτέρω αναφερομένων προσώπων καθορίζονται στην Οδηγία της ΚΤΚ για την Αξιολόγηση της Ικανότητας και Καταλληλότητας Μελών Διοικητικού Οργάνου και Διευθυντών Αδειοδοτημένων Πιστωτικών Ιδρυμάτων του 2014 (εφεξής η «Οδηγία της ΚΤΚ»)¹¹.

2. Γενικές παρατηρήσεις

- 2.1 Η παρούσα γνώμη δεν εξετάζει κατά πόσο το κυπριακό δίκαιο έχει εναρμονιστεί αποτελεσματικά με την οδηγία 2013/36/ΕΕ, την οδηγία 2014/59/ΕΕ και την οδηγία 2014/17/ΕΕ, πράγμα για το οποίο υπεύθυνη είναι η Επιτροπή, ούτε εάν το σχέδιο νόμου τηρεί τις κατευθυντήριες γραμμές ΕΒΑ/GL/2012/06 ή εάν οι σχετικές διατάξεις του που αλληλεπιδρούν ειδικώς με άμεσα εφαρμοστέες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης συμμορφώνονται πλήρως με τις εν λόγω άμεσα εφαρμοστέες διατάξεις.
- 2.2 Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι το σχέδιο νόμου επεκτείνει το αντικείμενο των εργασιών των πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς καθιστά ευρύτερο το πεδίο περιπτώσεων στις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να ασκήσουν δραστηριότητες όταν αποκτούν ακίνητη ιδιοκτησία ή μετοχικό κεφάλαιο άλλης εταιρείας κατόπιν διαδικασίας διακανονισμού οφειλών. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται την αναγκαιότητα της συγκεκριμένης πρότασης, λόγω του υψηλού αριθμού μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Κύπρο. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά πιθανό τα πιστωτικά ιδρύματα να αποκτούν

¹¹ Διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ΚΤΚ (www.centralbank.gov.cy).

σημαντικό αριθμό ακινήτων και μετοχών κατόπιν διαδικασιών διακανονισμού οφειλών, πράγμα το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί. Η ευχέρεια των πιστωτικών ιδρυμάτων να ασκούν δραστηριότητες με αντικείμενο ακίνητα και μετοχές που αποκτούν, θα διευκολύνει τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της ευρωστίας του τραπεζικού τομέα της Κύπρου. Ωστόσο, η εμφάνιση ακίνητης ιδιοκτησίας και μετοχικού κεφαλαίου στις λογιστικές καταστάσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων θα καταστήσει τη φερεγγυότητα και την κερδοφορία τους πιο ευάλωτη στις διακυμάνσεις της αξίας των ακινήτων και των τιμών των μετοχών. Η ΕΚΤ συνιστά στα πιστωτικά ιδρύματα να λαμβάνουν μέτρα επαρκούς προστασίας από τέτοιου είδους μεταβολές και να απασχολούν άτομα τα οποία διαθέτουν την κατάλληλη τεχνογνωσία στη διαχείριση χαρτοφυλακίων ακινήτων, καθώς ο τομέας αυτός δεν εμπίπτει στις βασικές τους δραστηριότητες.

- 2.3 Η ΕΚΤ θεωρεί ότι οι προτεινόμενοι περιορισμοί στη χορήγηση πιστωτικών διευκολύνσεων στα μέλη διοικητικών οργάνων πιστωτικών ιδρυμάτων και σε πρόσωπα που κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 10% του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος θα συμβάλουν θετικά στη δημιουργία πιο εύρωστων ρυθμίσεων διακυβέρνησης στον τραπεζικό τομέα της Κύπρου.
- 2.4 Η ΕΚΤ χαιρετίζει τις διατάξεις οι οποίες αφορούν την αξιολόγηση, μεταξύ άλλων, προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις, και οι οποίες σκοπούν στη συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2012/06. Τα πρόσωπα που κατέχουν καίριες θέσεις μπορούν να επηρεάζουν ουσιαδώς την καθημερινή διαχείριση και το προφίλ κινδύνου των πιστωτικών ιδρυμάτων, και να διαδραματίζουν με τον τρόπο αυτό σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με εύρωστες ρυθμίσεις διακυβέρνησης. Η ΕΚΤ επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι θα διενεργήσει την αξιολόγηση καταλληλότητας των μελών των διοικητικών οργάνων σημαντικών ιδρυμάτων, με τη συνδρομή της ΚΤΚ. Για τον σκοπό αυτό, η Οδηγία της ΚΤΚ θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τις διοικητικές πρακτικές της ΕΚΤ.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευτεί στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 11 Οκτωβρίου 2016.

[υπογραφή]

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI